

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานนิติการและเทศพาณิชย์ โทร. ๐ ๗๗๓๗ ๑๘๗๑ ต่อ ๑๑๒

ที่ สฎ ๕๒๙๐๑/๒๕๘ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ประชาสัมพันธ์ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัย
ฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองดอนสัก ผ่าน หัวหน้าฝ่ายปกครอง/หัวหน้าสำนักปลัด/ปลัดเทศบาล

เนื่องจากเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ได้มีการประกาศระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๗๐ ง หน้า ๑ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ดังนั้น เพื่อความสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติ งานนิติการฯ จึงรวบรวมระเบียบดังกล่าวข้างต้นปรับปรุงไว้เป็นฉบับเดียวกัน (Update) รายละเอียดตามระเบียบฯ ที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้ เห็นว่าควรสำเนาแจ้งงานประชาสัมพันธ์ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ส่วนราชการในสังกัดทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางวารากรณ์ พยัคฆ์รังสี)
นิติกรชำนาญการ

- 1. คณิตกรพงษ์ ชลรัมย์ผ่าน
(นางสาวสุชาติ ศรีเอียด)
หัวหน้าฝ่ายปกครอง
๒๖ พ.ย. ๖๕

(นายประภาส แสงอรุณ)
รองนายกเทศมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
นายกเทศมนตรีเมืองดอนสัก
๒๑ พ.ย. ๖๕

- 2. นิติกรหญิง ดนุ สว่างไสว
2/5/๖๕
1.) เลขา/ท.ท.เมืองดอนสัก
2.) ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
กองพล ขั้ว ๕๖:๗๗ (สขบ., Electronic)

(นางสิริวิมล ติงทรตัน)
หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองดอนสัก
เพื่อโปรดพิจารณา

ปลัดเทศบาล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒ และกำหนดให้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังใช้บังคับได้เฉพาะกาล ฉะนั้น จึงสมควรออกระเบียบตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อใช้บังคับแทนต่อไป อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบนี้ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒^๑ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“อปพร.” หมายความว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

“ศูนย์ อปพร.” หมายความว่า ศูนย์ อปพร. กลาง ศูนย์ อปพร. เขต ศูนย์ อปพร. จังหวัด ศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ศูนย์ อปพร. อำเภอ ศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร ศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา ศูนย์ อปพร. เทศบาล และศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บัญชาการ” หมายความว่า ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการกลาง ผู้อำนวยการจังหวัด ผู้อำนวยการอำเภอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น และผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ และวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ / ตอนพิเศษ ๑๐๙ ง/หน้า ๓/๑๔ กันยายน ๒๕๕๓

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ประกอบด้วย อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นประธานกรรมการ รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ได้รับมอบหมาย รองอธิบดีกรมการปกครองที่ได้รับมอบหมาย รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการส่วนกิจการอาสาสมัคร กองส่งเสริมการป้องกันสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ^๖

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารกิจการศูนย์ อปพร.

(๒) เสนอแนวทางและมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินกิจการ อปพร. ให้ศูนย์ อปพร.

ถือปฏิบัติ

(๓) กำกับ ดูแล และสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ อปพร. ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ในวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการศูนย์ อปพร. เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดแทนได้ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๙ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการศูนย์ อปพร. โดยอนุโลม

ข้อ ๗ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติม ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทน หรือได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติม อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้แต่งตั้งไว้แล้ว

^๖ ข้อ ๕ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระในวาระหนึ่ง แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ
- (๓) ประธานกรรมการให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริต ต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับความจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๙ การประชุมคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใดถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมสำหรับการประชุมคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัดประกอบด้วย

- (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง
- (๓) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง

(๔) กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในพื้นที่จังหวัด ตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทนของศูนย์ อปพร. เขต ที่จังหวัดนั้นอยู่ในเขตรับผิดชอบ

(ค) ประธานกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. จังหวัด ตามข้อ ๒๒ วรรคสอง

(ง) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรแต่งตั้ง

(จ) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจำนวนไม่เกินสามคน โดยให้มีผู้แทนจากองค์การสาธารณกุศลในเขตจังหวัดรวมอยู่ด้วย

(๕) หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงานกิจการ อปพร. ให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

(๒) ให้การสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์ อปพร. ภายในเขตจังหวัด ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจการ อปพร. ที่ไม่ขัดหรือแย้งกับที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

ข้อ ๑๒ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนส่วนราชการ หรือหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร ตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทนศูนย์ อปพร. กลาง

(ค) ประธานกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ตามข้อ ๒๒

วรรคสอง

(ง) ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามจำนวนที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นสมควรแต่งตั้ง โดยให้มีผู้แทนจากองค์การสาธารณกุศลในเขตกรุงเทพมหานครรวมอยู่ด้วย

(๔) ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๓ ให้คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๑๑ ภายในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๑๔ ให้นำความในข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร โดยอนุโลม

หมวด ๒

การบริหาร และกำกับดูแล

ข้อ ๑๕ ให้ผู้บัญชาการ เป็นผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง รองผู้บัญชาการ เป็นรองผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. และอปพร. ทั่วราชอาณาจักร

ให้ผู้อำนวยการกลาง เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์ อปพร. กลาง โดยให้เจ้าหน้าที่ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ปฏิบัติราชการประจำ ณ ที่ตั้งกรม เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจควบคุมและกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. และสั่งการ อปพร. ปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ทั่วราชอาณาจักร และอาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม^๓

ข้อ ๑๖ ให้ศูนย์ อปพร. กลาง มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินงานด้านธุรการของคณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง

^๓ ข้อ ๑๕ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔

(๒) สนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ คู่มือปฏิบัติงาน เอกสาร และข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารกิจการ อปพร.

(๓) วางระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงานที่เกี่ยวกับกิจการ อปพร. รวมทั้ง สิทธิและสวัสดิการแก่ อปพร.

(๔) ศึกษา ค้นคว้า และวิจัย ตลอดจนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกิจการ อปพร.

(๕) จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม อปพร. และหลักสูตรที่เกี่ยวกับกิจการ อปพร. พร้อม กำหนดรูปแบบวุฒิบัตร และเครื่องหมายแสดงความสามารถ หรือแสดงวิทยฐานะ รวมทั้ง พิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม

(๖) จัดให้มีการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติหลักสูตรตามที่กำหนดใน (๕)

(๗) จัดทำแผนพัฒนาอัตรากำลังของ อปพร. รวมทั้งพิจารณาทบทวน และปรับปรุง แผนให้มีความเหมาะสม

(๘) ประสานงาน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของ อปพร. ที่ราชอาณาจักร

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง มอบหมาย

ข้อ ๑๗ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขต และศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นศูนย์ อปพร. เขต โดยให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์ป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยเขต กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ให้ศูนย์ อปพร. เขต มีอำนาจหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงาน อปพร. ภายในเขตท้องที่ ที่รับผิดชอบ และสนับสนุนศูนย์ อปพร. เขตข้างเคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ข้อ ๑๘ ให้ผู้อำนวยการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และสำนักงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นศูนย์ อปพร. จังหวัด โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ให้รองผู้อำนวยการจังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ในการดำเนินการกิจการ อปพร. และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด มอบหมาย

ให้หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด

ข้อ ๑๙^๔ ให้ผู้อำนวยการอำเภอ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ ปลัดอำเภอ ซึ่งนายอำเภอมอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ และที่ทำการปกครองอำเภอ เป็นศูนย์ อปพร. อำเภอ โดยให้เจ้าหน้าที่ของที่ทำการปกครองอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ข้อ ๒๐ ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่น เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ดังนี้

(๑) ให้นายกเทศมนตรี เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล รองนายกเทศมนตรี ซึ่งนายกเทศมนตรีมอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ปลัดเทศบาล เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล และสำนักปลัดเทศบาล เป็นศูนย์ อปพร. เทศบาล โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักปลัดเทศบาล เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

(๒) ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล และสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

(๓) ให้นายกเมืองพัทยา เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา รองนายกเมืองพัทยาซึ่งนายกเมืองพัทยามอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา ปลัดเมืองพัทยา เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา และสำนักปลัดเมืองพัทยา เป็นศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักปลัดเมืองพัทยา เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ข้อ ๒๑ ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครซึ่งผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครมอบหมาย เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร และสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์

ให้ผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้อำนวยการเขตในกรุงเทพมหานครมอบหมายเป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร โดยให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร เป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์^๕

^๔ ข้อ ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔

^๕ ข้อ ๒๑ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒)

ข้อ ๒๒ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ มีอำนาจหน้าที่สั่งการ ควบคุมและกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. และ อปพร. ในสังกัด ตลอดจนให้การสนับสนุนการดำเนินงาน อปพร. ภายในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และสนับสนุนศูนย์ อปพร. ข้างเคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามวรรคหนึ่ง จัดให้ อปพร. เข้ามามีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. โดยการจัดตั้งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. ให้เป็นไปตามที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

ข้อ ๒๓ ให้ศูนย์ อปพร. เทศบาล ศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา จัดตั้งฝ่ายต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒) ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย
- (๓) ฝ่ายสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
- (๔) ฝ่ายปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย
- (๕) ฝ่ายอื่น ๆ ตามความจำเป็น

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามวรรคหนึ่ง แต่งตั้งหัวหน้าฝ่ายหนึ่งคนและรองหัวหน้าฝ่ายสองคนจากเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ หรือ อปพร. โดยแต่ละฝ่ายให้มี อปพร. ตามความเหมาะสม

ทั้งนี้ โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ในศูนย์ อปพร. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินงานที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

ข้อ ๒๔ ให้ อปพร. อยู่ภายใต้การควบคุม และกำกับดูแลของหัวหน้าฝ่าย อปพร.

ให้หัวหน้าฝ่ายในศูนย์ อปพร. แต่ละแห่งอยู่ภายใต้การสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา แล้วแต่กรณี

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา อยู่ภายใต้การสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร อยู่ภายใต้การสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร อยู่ภายใต้การควบคุม และกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง

ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาและสั่งการของผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง

ข้อ ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง อาจรับสมัครและคัดเลือกบุคคลเข้าเป็น อปพร. ในสังกัดของตน รวมทั้งรับ อปพร. ที่ขอย้ายจากศูนย์ อปพร. อื่นเข้ามาเป็น อปพร. ในสังกัด และในการนี้ ให้ออกบัตรประจำตัวให้แก่ อปพร. ในสังกัดของตนด้วย^๖

ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๒๓ ข้อ ๒๘ ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๑ ข้อ ๓๒ ข้อ ๓๔ และข้อ ๔๓ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับกรณีตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม และให้ อปพร. อยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลของหัวหน้าฝ่าย อปพร. และให้หัวหน้าฝ่าย อปพร. อยู่ภายใต้การสั่งการควบคุมและกำกับดูแลของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๖ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จัดให้มีธงประจำศูนย์ อปพร. เพื่อเป็นสัญลักษณ์ประจำศูนย์ อปพร. ตามหลักเกณฑ์และรูปแบบที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

ข้อ ๒๗ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี อาจพิจารณามอบรางวัลเชิดชูเกียรติสำหรับศูนย์ อปพร. ในสังกัดที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น

ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อาจพิจารณามอบประกาศเกียรติคุณสรรเสริญและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติแก่ อปพร. ที่ปฏิบัติงานดีเด่น หรือผู้ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือกิจการ อปพร. จนเกิดผลดียิ่ง

เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกย่องในการปฏิบัติหน้าที่ของ อปพร. ที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นเป็นพิเศษ ผู้บัญชาการศูนย์ อปพร. กลาง อาจพิจารณามอบประกาศเกียรติคุณสรรเสริญ และเครื่องหมายเชิดชูเกียรติแก่ อปพร.

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

^๖ ข้อ ๒๕ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

หมวด ๓

การคัดเลือก การพ้นจากสมาชิกภาพ และการฝึกอบรม

ข้อ ๒๘ ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา เป็นผู้รับสมัครและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม เข้าเป็น อปพร.

อปพร. ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตศูนย์ อปพร. นั้น
- (๔) เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๕) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต
- (๖) ไม่เป็นผู้เสื่อมเสียในทางศีลธรรม หรือในทางทุจริต หรือเป็นภัยต่อสังคม

ผู้สมัครที่ได้รับคัดเลือกว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในวรรคสอง ต้องเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการฝึกอบรม อปพร. จึงจะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นอปพร.

ข้อ ๒๙ อปพร. พ้นจากสมาชิกภาพเมื่อ

- (๑) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๒๘ และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ดันสังกัดส่งให้พ้นจากสมาชิกภาพ
- (๒) ตาย
- (๓) ลาออก
- (๔) ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ดันสังกัด ส่งให้พ้นจากสมาชิกภาพ ตามข้อ ๓๖

ข้อ ๓๐ กรณี อปพร. พ้นจากสมาชิกภาพตามข้อ ๒๙ หากประสงค์จะขอกลับเข้ามาเป็นอปพร. อีก ให้ทำคำขอเป็นหนังสือยื่นต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามข้อ ๒๘ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๓๑^๗ กรณี อปพร. ผู้ใดมีความประสงค์จะย้ายไปสังกัดศูนย์ อปพร. อื่น เนื่องจากย้ายภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้ทำคำขอยื่นต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ดันสังกัด และให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ที่ได้รับคำขอทำหนังสือส่งตัว แทางเพิกถอนบัตรประจำตัวฉบับเดิมและมอบทะเบียนประวัติให้ อปพร. ผู้นั้นถือไปรายงานตัวต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. สังกัดใหม่ และให้ศูนย์ อปพร. นั้น ออกบัตรประจำตัวใหม่ให้

^๗ ข้อ ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๓๒^{๙๙} ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา จัดทำทะเบียนประวัติของ อปพร. ตามที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด ให้เป็นปัจจุบัน

ข้อ ๓๓^{๑๐๐} ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ในแต่ละระดับ เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติโครงการฝึกอบรม อปพร. และกำกับดูแลให้เป็นไปตามหลักสูตรที่กำหนด

ในกรณีนี้ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล อนุมัติโครงการฝึกอบรม อปพร. แล้วให้รายงานผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ทราบ

ข้อ ๓๔^{๑๐๑} ให้ศูนย์ อปพร. ต้นสังกัด ที่จัดฝึกอบรมหลักสูตรการอบรม อปพร. จัดทำเครื่องหมาย อปพร. และวุฒิบัตร เพื่อมอบให้แก่ อปพร. ที่ผ่านการฝึกอบรม โดยเครื่องหมาย อปพร. ให้เป็นไปตามแบบท้ายระเบียบนี้ ส่วนวุฒิบัตรให้เป็นไปตามรูปแบบที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

หมวด ๔

สิทธิ และวินัยของ อปพร.

ข้อ ๓๕ อปพร. มีสิทธิ ดังต่อไปนี้

- (๑) แต่งเครื่องแบบและประดับเครื่องหมาย อปพร.
- (๒) ใช้วิทยุสื่อสารของทางราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นลายลักษณ์อักษร
- (๓) ได้รับการคุ้มครองตามระเบียบและกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และหน้าที่อื่น ตามคำสั่งโดยขอด้วยกฎหมายของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือเจ้าพนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

^{๙๙} ข้อ ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

^{๑๐๐} ข้อ ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

^{๑๐๑} ข้อ ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๓๖ อปพร. จะต้องรักษาและปฏิบัติตามวินัยโดยเคร่งครัด ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนและดำรงรักษาการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ปฏิบัติตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชาโดยเคร่งครัด และสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ อปพร. ที่ตนสังกัด

(๓) แต่งเครื่องแบบให้ถูกต้องตามระเบียบในขณะปฏิบัติหน้าที่

(๔) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต อุดม ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยและไม่หวังผลประโยชน์ใด ๆ เป็นการตอบแทน

(๕) รักษาความสามัคคีในหมู่คณะและเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม

(๖) ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี

(๗) ไม่เสพสุราของมีนเมาในขณะปฏิบัติหน้าที่

(๘) ไม่ใช้กิริยาวาจที่ไม่สุภาพต่อประชาชน

(๙) ไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

(๑๐) ไม่เปิดเผยความลับทางราชการ

(๑๑) ไม่แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่นจากการปฏิบัติหน้าที่

กรณี อปพร. กระทำผิดวินัยตามวรรคหนึ่ง และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือกิจการ อปพร. ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ที่ผู้นั้นสังกัดมีอำนาจสั่งให้ อปพร. ผู้กระทำความผิดพ้นจากสมาชิกภาพ

หมวด ๕

หน้าที่และการมอบหมายการปฏิบัติงาน

ข้อ ๓๗ อปพร. มีหน้าที่ปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ อปพร. ไปรายงานตัวต่อผู้บังคับบัญชา หรือเจ้าพนักงานโดยไม่ชักช้า และขณะปฏิบัติหน้าที่ให้แต่งเครื่องแบบ อปพร. เว้นแต่เป็นกรณีเร่งด่วนจะประดับเฉพาะเครื่องหมาย อปพร. ก็ได้ และต้องมีบัตรประจำตัว อปพร. ไว้เพื่อแสดงตนด้วย

ข้อ ๓๘ กรณีผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. โกล้เคียงร้องขอ และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เห็นเป็นการสมควร อาจสั่ง อปพร. ไปปฏิบัติภารกิจนอกเขตรับผิดชอบก็ได้ และให้รายงาน ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ตามลำดับชั้น

ในกรณีที่มีความจำเป็น ให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งการ อนุมัติ หรืออนุญาตให้ อปพร. ไปปฏิบัติภารกิจนอกเขตจังหวัดหรือกรุงเทพมหานครได้

ข้อ ๓๙ ในกรณีจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ และหัวหน้าฝ่าย อปพร. ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เขตในกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. อำเภอ ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. จังหวัด ไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าฝ่าย อปพร. หรือรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ของศูนย์ อปพร. นั้น เป็นผู้สั่งการ อนุมัติ อนุญาตแทน ไปพลางก่อนได้

ข้อ ๔๐ การรายงานให้กระทำตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา เว้นแต่กรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น อาจรายงานผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้ แต่ต้องรีบรายงานให้ผู้บังคับบัญชาโดยตรงทราบในทันทีที่สามารถจะกระทำได้

หมวด ๖

เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว

ข้อ ๔๑ เครื่องแบบ อปพร. ให้เป็นไปตามรูปแบบแนบท้ายระเบียบนี้
ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ อปพร. มีสิทธิแต่งเครื่องแบบ อปพร.

ข้อ ๔๒ เครื่องหมาย อปพร. การใช้และการประดับ ให้เป็นไปตามรูปแบบและหลักเกณฑ์แนบท้ายระเบียบนี้

การใช้และการประดับเครื่องหมาย อปพร. นอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. กลาง

ข้อ ๔๓ ให้ศูนย์ อปพร. ต้นสังกัด จัดทำและออกบัตรประจำตัว อปพร. โดยให้ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ต้นสังกัด เป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัว อปพร. ตามแบบท้ายระเบียบนี้^{๓๓}

^{๓๓} ข้อ ๔๓ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

นอกจากบัตรประจำตัว อปพร. ตามวรรคหนึ่ง ศูนย์ อปพร. กลาง อาจกำหนดให้มีบัตรประจำตัว อปพร. เพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษได้ โดยหลักเกณฑ์การออกบัตร อายุของบัตร และรูปแบบบัตร ให้เป็นไปตามที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

ข้อ ๔๔^๖ บัตรประจำตัว อปพร. ตามข้อ ๔๓ วรรคหนึ่ง ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบัตร แต่ต้องไม่เกินแปดปีนับแต่วันออกบัตร เว้นแต่กรณีที่ อปพร. ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งก่อนวันบัตรหมดอายุ เมื่อบัตรประจำตัวชำรุดสูญหาย หมดอายุ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ เช่น ชื่อตัว ชื่อสกุล ให้ อปพร. ผู้นั้นยื่นคำร้องตามแบบที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด ต่อผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ต้นสังกัด เพื่อพิจารณาดำเนินการออกบัตรประจำตัวใหม่ให้ต่อไป พร้อมทั้งแจ้งเพิกถอนบัตรประจำตัวฉบับเดิม

ให้ศูนย์ อปพร. ต้นสังกัด จัดทำทะเบียนควบคุมบัตรประจำตัว อปพร. ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ทั้งนี้ การออกเลขบัตรประจำตัว อปพร. ให้เป็นไปตามที่ศูนย์ อปพร. กลางกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๕ ให้หน่วย อปพร. และ อปพร. ที่จัดตั้งขึ้นและมีอยู่ในวันก่อนที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ เป็นหน่วย อปพร. และ อปพร. ตามระเบียบนี้

ให้คณะกรรมการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

^๖ ข้อ ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๕^{๓๓}

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๑๔ ให้ยกเลิกเครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว แนบท้ายระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้
เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัวแนบท้ายระเบียบนี้แทน

วรภรณ์ พยัคฆ์รังสี/เรียบเรียง

๒๔ พ.ย. ๖๕

^{๓๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ / ตอนพิเศษ ๒๗๐ ง/หน้า ๑/๒๑ พุทธศักราช ๒๕๖๕

เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว
แบบท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๕^{๑๔}

เครื่องแบบ
ส่วนที่ ๑

เครื่องแบบชุดฝึกหรือชุดปฏิบัติกร

ข้อ ๑ หมวด มี ๑ แบบ คือ หมวดแก๊ปทรงอ่อนสีดำ (มีชื่อชื่อย่อกลุ่ม ๒ ข้อ) กระบังหมวกมีสัญลักษณ์เป็นรูปธงชัยพญายักษ์ปักด้วยไหมสีทอง ๒ ข้อ ระหว่างข้อชื่อย่อพญายักษ์รูปดาว ๘ แฉก และรูปตราสีหอยู่ภายในใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๕๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับทุกชั้นพิเศษ ประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญประเภทอำนวยการระดับสูง และประเภทบริหารระดับต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลนคร ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลเมือง และผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา

(๑) หมวดแก๊ปทรงอ่อนสีดำ (มีชื่อชื่อย่อกลุ่ม ๒ ข้อ) กระบังหมวกมีสัญลักษณ์เป็นรูปธงชัยพญายักษ์ปักด้วยไหมสีทอง ๒ ข้อ ระหว่างข้อชื่อย่อพญายักษ์รูปดาว ๘ แฉก และรูปตราสีหอยู่ภายในใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๕๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับทุกชั้นพิเศษ ประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญประเภทอำนวยการระดับต้น หรือเทียบเท่าผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ราษฎรอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการระดับต้น หรือเทียบเท่าผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลนคร ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลเมือง และรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา

(๒) หมวดแก๊ปทรงอ่อนสีดำ (มีชื่อชื่อย่อกลุ่ม ๑ ข้อ) กระบังหมวกมีสัญลักษณ์เป็นรูปธงชัยพญายักษ์ปักด้วยไหมสีทอง ๑ ข้อ ระหว่างข้อชื่อย่อพญายักษ์รูปดาว ๘ แฉก และรูปตราสีหอยู่ภายในใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๕๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการระดับต้น หรือเทียบเท่าผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล ราษฎรอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลเมือง และรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา

(๓) หมวดแก๊ปทรงอ่อนสีดำ กระบังหมวกไม่มีสัญลักษณ์ใด ๆ ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๕๑ วรรคสอง ที่มีใจผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) และ (๒)

(๔) หมวดแก๊ปทรงอ่อนสีดำ กระบังหมวกมีสัญลักษณ์เป็นต้นของ ๑ เส้น ใช้กับคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. จังหวัด และคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร

(๕) หมวดแก๊ปทรงอ่อนสีดำนี้อีกไม่มีสัญลักษณ์ใด ๆ ใช้กับ อปพร.

ข้อ ๒ เสื้อ มี ๒ แบบ คือ

(๑) เสื้อคอเปิดสีดำนี้อีก (แบบที่ ๑) ตัวเสื้อปล่อยยาวถึงสะโพก ปากเสื้อและ ขุนปักย่นกลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสาย มีคุม ๕ คุม แขนเสื้อยาวรูปทรงระฆังอก ที่ปลายแขนเสื้อทำสกรุด้านในติดลำตัวติดแผ่นรัดข้อมือกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๑๐ เซนติเมตร ห่างจากปลายแขนเสื้อ พองาม ชายเป็นรูปสี่เหลี่ยมรีในทางด้านหลังที่คุม ๑ คุม ติดกับแขนเสื้อในแนวเดียวกันมีคุมอีก ๑ คุม สี่ กว้างรัดปลายแขนเสื้อ ด้านเสื้อด้านหน้า มีกระเป๋าด้านละข้างละ ๒ กระเป๋า กระเป๋าเป็นกระเป๋าล่างเป็นกระเป๋ายาวมีด้าย ตัวกระเป๋าทึบจับตรงกลาง ขุนกระเป๋าด้านละพองาม ปักรูป

^{๑๔} เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๑๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

สี่เหลี่ยม มุมปกเฉียงเฉียงต่ำไปทางข้างตัวเล็กน้อยพองาม ขัดคุด ๒ คุด ตรงมุมปกด้านล่างตัวเสื้อ ด้านหลังในแนวเอวมีแผ่นผ้า ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๑๐ เซนติเมตร ๒ แผ่น ชายพับเหลี่ยม ซี่ไปทางด้านข้าง ขัดคุด ๑ คุด ติดกับตัวเสื้อ และในระดับเดียวกันมีคุดที่ตะเข็บข้างอีกข้างละ ๑ คุด สำหรับรัดเอว คุดทั้งเส้นใช้คุดกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุสักก็ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้ปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง และจะพับแขนเสื้อทั้งสองขึ้นไว้เหนือข้อศอกก็ได้

(๒) เสื้อคอเปิดสักก็ (แบบที่ ๒) ตัวเสื้อปล่อยยาวถึงสะโพก ชายตรง ปกเสื้อแบะ มุมปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสาบ มีคุด ๕ คุด แขนเสื้อยาวรูปทรงกระบอก ตัวเสื้อด้านหน้ามีกระเป๋าด้านข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าด้านหน้าไม่มีแถบ มีปกรูปสี่เหลี่ยมมุมปกเสมอกัน ขัดคุดตรงกลางปก ๑ คุด มุมกระเป๋าดัดมนพองาม เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง และจะพับแขนเสื้อทั้งสองขึ้นไว้เหนือข้อศอกก็ได้

(๓) เสื้อกึ่งแบบทั้งตัวเว้าหน้า ทำด้วยผ้าตาข่ายชนิดเส้นใย POLYESTER สีส้ม กุ๊นชายเสื้อสีดำ ตัวเสื้อด้านหน้าตรงกึ่งกลางมีเครื่องหมาย อปพร. ขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ยาว ๒๑ เซนติเมตร เหนือและใต้เครื่องหมาย อปพร. มีแถบสะท้อนแสงสีเงินพาดขวางตัวเสื้อ ๑ แถบ แต่ละแถบมีขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ปลายแถบทั้งสองข้างห่างจากตะเข็บข้างลำตัวพอประมาณ ส่วนตัวเสื้อด้านหลัง ตรงกึ่งกลางมีอักษร "อปพร." สีขาว ขนาดความสูง ๘ เซนติเมตร และได้อักษร "อปพร." มีตัวอักษรสีขาว ระบุชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด ขนาดความสูง ๒ เซนติเมตร เหนืออักษร "อปพร." และได้ชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด มีแถบสะท้อนแสงสีเงินพาดขวางตัวเสื้อ ๑ แถบ แต่ละแถบมีขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ส่วนขนาดความยาวเท่ากับแถบตัวเสื้อด้านหน้า และที่ด้านข้างของเสื้อทั้ง ๒ ข้าง มีตัวกดล็อกสำหรับยึดเสื้อ ด้านหน้าและด้านหลังไว้ด้วยกัน ข้างละ ๒ ตัว

(๔) เสื้อยัดคอเข้ดแขนยาวสีดำ ผ่าอกลึกประมาณ ๒๐ เซนติเมตร ปกสีเดียวกับตัวเสื้อ ตัวเสื้อ ด้านหน้าที่อกเสื้อด้านซ้ายและด้านขวามีแถบสะท้อนแสง ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร ด้านละ ๒ แถบ พาดขวาง โดยปลายแถบแต่ละแถบห่างจากตะเข็บข้างลำตัว และสลับเสื้อพอประมาณ และมีเครื่องหมาย อปพร. ขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร อยู่ที่ยอกเสื้อด้านซ้าย เหนือแถบสะท้อนแสง ส่วนตัวเสื้อด้านหลังมีแถบสะท้อนแสง ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร ๒ แถบ พาดขวางตัวเสื้อ ปลายแถบแต่ละแถบ ห่างจากตะเข็บข้างลำตัวพอประมาณ และเหนือแถบสะท้อนแสงมีอักษร "อปพร." สีขาว ขนาดความสูง ๔ เซนติเมตร และได้อักษร "อปพร." มีอักษรสีขาว ระบุชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด ขนาดความสูง ๒ เซนติเมตร และมีเครื่องหมาย อปพร. ขนาดกว้าง ๖.๕ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร อยู่บนสุดเหนือ อักษร "อปพร." เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง

(๕) เสื้อต่อเนื่องกับกางเกง (ชุดสวม) ทำด้วยผ้า ไม้ดีดีไฟ สีส้ม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอดถึงกางเกง ติดซิปและมีสาบซ่อนปิดซิปตลอดแนว แขนเสื้อยาวรูปทรงกระบอก ปลายแขนเสื้อทั้งสองขัดคุดข้างละ ๑ คุด สำหรับรัดปลายแขนเสื้อ ตัวเสื้อด้านหน้าทั้งด้านซ้าย และด้านขวามีแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้างประมาณ ๒ เซนติเมตร พาดขวางด้านละ ๒ แถบ ปลายแถบแต่ละแถบ ด้านหนึ่งติดตะเข็บ ข้างลำตัว อีกด้านหนึ่งติดกับสาบเสื้อ และที่ยอกเสื้อด้านขวาปักชื่อและตำแหน่งด้วยไหมสีทอง ขนาดตัวอักษรสูงไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร ได้แถบสะท้อนแสงมีกระเป๋าด้านข้างละ ๑ ใบ ปากกระเป๋าดัดซิป ส่วนตัวเสื้อด้านหลังมีแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร ๑ แถบ พาดขวางตลอดตัวเสื้อ ได้แถบสะท้อนแสงมีอักษร "อปพร." สีขาว ขนาดความสูง ๖ เซนติเมตร

และที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านขวาประดับเครื่องหมาย อปพร. ทำจากแผ่นผ้าปักด้วยไหมขนาดกว้าง ๖.๕ เซนติเมตร ยาว ๙ เซนติเมตร ส่วนกึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านซ้ายมีแผ่นผ้าโค้งไปตามแนวตะเข็บเสื้อ พื้นสีดำ เดินขอบด้วยไหมสีเหลืองทอง ภายในปักชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด ด้วยไหมสีเหลืองทอง ขนาดตัวอักษรสูง ๑ เซนติเมตร และที่แขนเสื้อท่อนล่างติดแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร รอบกระบอกแขนข้างละ ๑ แถบ

บริเวณเอวมีแถบคล้ายลักษณะขอบกางเกง ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านหลังบริเวณตะเข็บเสื้อ มีแผ่นผ้าขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๑๐ เซนติเมตร ข้างละ ๑ แผ่น ชายพับเหลี่ยมชี้เข้าหากัน ขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ถัดเข้ามาด้านในมีดุมอีกข้างละ ๑ ดุม สำหรับรัดเอว ดุมทั้งสิ้นใช้ดุมกลมแบน สีเดียวกับเสื้อ

ชุดท่อนล่างเป็นกางเกง ด้านหน้ามีกระเป๋าด้านละ ๑ กระเป๋า ด้านหลังมีกระเป๋าด้านละ ๑ กระเป๋า ขากางเกงมีกระเป๋าด้านละ ๑ กระเป๋า กลางปกกระเป๋าด้านละ ๑ ดุม ปลายขากางเกงติดซิปลงสำหรับรัดปลายขากางเกงขากางเกงทั้งสองข้างติดแถบสะท้อนแสงสีเงินขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร รอบกระบอกขา ข้างละ ๒ แถบ (บริเวณกึ่งกลางหน้าขา ๑ แถบ กึ่งกลางหน้าแข้ง ๑ แถบ) เมื่อสวมชุดนี้ ไม่ต้องใช้เข็มขัด

เสื้อแบบที่ (๑) และ (๒) ให้ปักชื่อและชื่อสกุล ด้วยไหมสีดำ ขนาดตัวอักษรสูงไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร ไว้เหนือกระเป๋าด้านขวา และให้ปักตำแหน่งตามสายงานปกติหรือตำแหน่งในศูนย์ อปพร. ด้วยไหมสีดำ ตัวอักษรขนาดเดียวกับชื่อและชื่อสกุลไว้เหนือกระเป๋าด้านซ้ายที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านขวา ประดับเครื่องหมาย อปพร. ทำจากแผ่นผ้าปักด้วยไหม ขนาดกว้าง ๖.๕ เซนติเมตร ยาว ๙ เซนติเมตร และที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านซ้ายมีแผ่นผ้าโค้งไปตามแนวตะเข็บเสื้อ พื้นสีดำ เดินขอบด้วยไหมสีเหลือง ภายในปักชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด พร้อมทั้งชื่ออำเภอและจังหวัดที่ศูนย์นั้นตั้งอยู่ด้วยไหมสีทอง ขนาดตัวอักษรสูง ๑ เซนติเมตร

(๖) เสื้อกั๊กแบบทั้งตัวเสื้อสีเทา คอตั้ง ตัดผ่าอก มีซิปสีดำตลอด ไม่มีสลับ ปลอกเอว ไม่มีแขนติด แถบสะท้อนแสงสีเงินรอบลำตัวได้หน้าอกขนาด ๔ เซนติเมตร มีกระเป๋าด้านละ ๑ กระเป๋า ขนาด ๑๖ X ๑๙ เซนติเมตร หรือขนาดเหมาะสมกับเสื้อ ติดแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาด ๔ เซนติเมตร ทั้งสองข้าง ด้านหน้าเสื้อด้านหน้าบริเวณด้านขวาติดเวลโครเทป ชื่อ - นามสกุล และรหัสสังกัด ขนาดสูง ๒ เซนติเมตร หรือขนาดเหมาะสมกับขนาดเสื้อ บริเวณอกเสื้อด้านซ้าย ติดเวลโครเทป เครื่องหมาย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขนาดกว้าง ๖ X สูง ๙ เซนติเมตร หรือขนาดเหมาะสมกับขนาดเสื้อ ด้านหลังบริเวณกึ่งกลางด้านหลังติดเวลโครเทป เครื่องหมายอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ขนาดกว้าง ๖ X สูง ๙ เซนติเมตร หรือขนาดเหมาะสมกับขนาดเสื้อ บรรทัดแรก ติดเวลโครเทป ให้มีคำว่า "อปพร." ขนาดตัวอักษรสูง ๕ เซนติเมตรหรือขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับขนาดเสื้อ บรรทัดที่สองติดเวลโครเทป ให้มีคำว่าศูนย์ อปพร. สังกัด อำเภอ จังหวัด ตัวอักษรสูง ๓ เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างบรรทัด ๔ เซนติเมตร หรือขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับขนาดเสื้อ

ข้อ ๓ กางเกง มี ๑ แบบ คือ กางเกงชายาวสีกาก็ไม่พับปลายขา ปลายชายาวปิดตามุ่มน กว้างไม่น้อยกว่า ๑๘ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๖ เซนติเมตร ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง ขนาดกว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร จำนวน ๗ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้าง มีกระเป๋าจาะ ข้างละ ๑ กระเป๋า ปากกระเป๋าเฉียงไม่มีปก ในแนวตะเข็บขากางเกงทั้งสองข้างมีกระเป๋ายึดชาย ขายล่างเย็บติดกับขากางเกง ชายหลังจับเพื่อให้ชายตัวได้มีปกรูปสี่เหลี่ยม ชายปกด้านบน และด้านหน้าเย็บติดกับขากางเกง ขัดคุดที่กึ่งกลาง ปกและมุมปกที่เปิดแห่งละ ๑ คุด ด้านหลังมีกระเป๋าลัง ๒ กระเป๋า เป็นกระเป๋าจาะ มีปกรูปสี่เหลี่ยม ขัดคุด ๒ คุด ตรงมุมปกด้านล่าง

กางเกงนี้เมื่อสวมประกอบด้วยร่องเท้าสูงครึ่งน่อง หรือร่องเท้าเดินป่า ให้สอดปลายขากางเกงไว้ภายใน ร่องเท้า แต่ในบางโอกาสจะไม่สอดปลายขากางเกงไว้ภายในร่องเท้าก็ได้

ข้อ ๔ เข็มขัด มี ๑ แบบ คือ เข็มขัดด้ายดักสีด้า ขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะรมดำ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร โปรงไม่มีเข็มสอดรูปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะรมดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๕ รองเท้า มี ๓ แบบ คือ

(๑) รองเท้าสูงครึ่งน่อง ทำด้วยหนังสีด้า

(๒) รองเท้าเดินป่า สีด้า

(๓) รองเท้าหุ้มข้อ หรือหุ้มสัน ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนัง หรือผ้าใบ สีด้า

รองเท้าทุกแบบต้องมีสัน ไม่มีริ้วและลวดลาย

ข้อ ๖ ถุงเท้า มี ๑ แบบ คือ ถุงเท้าสีด้า

ส่วนที่ ๒

เครื่องแบบชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย

ข้อ ๑ หมวก มี ๑ แบบ คือ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม แบบ ๖ กลีบ หน้าหมวกมีเครื่องหมายรูปอุณาโลม ทำจากแผ่นผ้าปักด้วยไหม ขนาดกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร และมีตัวอักษรคำว่า "เมตตา กล้าหาญ" อยู่ใต้เครื่องหมายรูปอุณาโลม

ข้อ ๒ เสื้อ มี ๑ แบบ คือ เสื้อคอเปิดสีส้ม บ่าและส่วนบนหน้า - หลังสีน้ำเงินเข้ม ตัวเสื้อปล่อยยาวถึงสะโพก ปกเสื้อแบะ มุมปกแหลม ตัวเสื่อด้านหน้าผ่าตลอดไม่มีสาบกระดุม ติดซิปยาวตลอดและติดแถบกวายเป็นระยะ แขนเสื้อยาว สาบแขนเสื้อสีน้ำเงินเข้ม ที่ปลายแขนเสื้อทั้งสองติดแถบรัดข้อมือสีน้ำเงินเข้มกว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ตัวเสื่อด้านหน้ามีกระเป๋าด้านข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าจาะ มีใบปก กระเป๋าสีน้ำเงินเข้มรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ติดแถบกวาที่กึ่งกลาง เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง

ตัวเสื้อด้านหน้าให้ปักชื่อและชื่อสกุลด้วยไหมสีเหลืองทองขนาดตัวอักษรสูงไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร ไว้เหนือกระเป๋าด้านขวา ตัวเสื้อด้านหลังส่วนบนปักข้อความคำว่า “ชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย” ด้วยไหมสีส้ม ขนาด ตัวอักษรสูงไม่เกิน ๓ เซนติเมตรและใต้ข้อความ “ชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัย” ปักข้อความระบุว่า “อปท. โด หรือเทศบาลโด หรือเมืองพญา” ขนาดตัวอักษรสูงไม่เกิน ๒.๕ เซนติเมตร และที่กึ่งกลางลำตัว และกึ่งกลาง แขนเสื้อทั้ง ๒ ข้าง ติดแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ ยาวรอบตัว เสื้อและกระบอกแขน ที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านขวาประดับเครื่องหมาย อปพร. ทำจากแผ่นผ้าปักด้วย ไหม ขนาดกว้าง ๖.๕ เซนติเมตร ยาว ๙ เซนติเมตร และที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อข้างซ้ายมีแผ่นผ้าโค้ง ไปตามแนวตะเข็บเสื้อ พื้นสีดำ เดินขอบด้วยไหมสีเหลืองทอง ภายในปักชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด พร้อมทั้งชื่ออำเภอ และจังหวัดที่ศูนย์นั้นตั้งอยู่ ด้วยไหมสีเหลืองทองขนาดตัวอักษรสูง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๓ กางเกง มี ๑ แบบ คือ กางเกงขายาวสีน้ำเงินเข้ม ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่ม กว้างไม่น้อยกว่า ๑๘ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๖ เซนติเมตร ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง ขนาดกว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ๗ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ที่แนวตะเข็บขากางเกงด้านข้าง มีกระเป๋ า เจาะเฉียงไม่มีปก ข้างละ ๑ กระเป๋ า ในแนวตะเข็บขากางเกงทั้งสองข้างมีกระเป๋ าเย็บติดชาย ชายล่าง เย็บติดกับกางเกง ชายหลังจีบ

เพื่อให้ชายตัวได้ มีใบปกกระเป๋ าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชายปกด้านบนและด้านหน้าเย็บติดกับ ขากางเกงติดแถบขาวที่กึ่งกลางปก ด้านหลังมีกระเป๋ าหลัง ๒ กระเป๋ า เป็นกระเป๋ าเจาะ มีใบปกกระเป๋ า รูปสี่เหลี่ยมติดแถบขาวที่กึ่งกลางปก บริเวณใต้เข้ติดแถบสะท้อนแสงสีเงิน ขนาดกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ๑ แถบ รอบขากางเกง ทั้ง ๒ ข้าง

กางเกงนี้เมื่อสวมประกอบกับรองเท้าสูงครึ่งน่องหรือรองเท้าเดินป่า ให้สอดปลายขากางเกงไว้ ภายในรองเท้า แต่ในบางโอกาสจะไม่สอดปลายขากางเกงไว้ภายในรองเท้าก็ได้

ข้อ ๔ เข็มขัด มี ๑ แบบ คือ เข็มขัดด้ายถักสีดำ ขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วย โลหะรมดำ รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร โปรงไม่มีเข็มสอดรูปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะรมดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๕ รองเท้า มี ๒ แบบ คือ

- (๑) รองเท้าสูงครึ่งน่อง ทำด้วยหนังสีดำ
- (๒) รองเท้าเดินป่า สีดำ รองเท้าทุกแบบต้องมีสัน ไม่มีริ้วและสลาดลาย

ข้อ ๖ ถุงเท้า มี ๑ แบบ คือ ถุงเท้าสีดำ

เครื่องแบบชุดปฏิบัติการกู้ชีพกู้ภัยนี้ให้ใช้ได้สำหรับ อปพร. ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการกู้ชีพ กู้ภัย หรือหลักสูตรวิทยากรกู้ชีพกู้ภัยของศูนย์ อปพร. กลาง

ส่วนที่ ๓
เครื่องแบบชุดพิธีการ

ข้อ ๑ หมวก มี ๑ แบบ คือ หมวกหนีบสีกาก็มีลักษณะตอนหน้าและตอนหลังลาดมนมีสาบโดยรอบ ป้ายเฉียงจากทางด้านหน้าลงไปทางด้านซ้าย ด้านซ้ายเหนือขอบหมวกห่างจากมุมพับด้านหน้า ๔ เซนติเมตร มีเครื่องหมายรูปอุณาโลมทำด้วยโลหะสีทองขนาดกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร ริมบนของสาบหมวก มีขลิบ ขนาดกว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ขลิบของหมวกมีรายละเอียดแตกต่างกัน ดังนี้

(๑) หมวกที่มีขลิบทำด้วยแถบไหมสีทอง ๒ แถบ ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหารระดับต้น หรือเทียบเท่าขึ้นไป ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลนคร ผู้อำนวยการ ศูนย์ อปพร. เทศบาลเมือง ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา

(๒) หมวกที่มีขลิบทำด้วยแถบไหมสีทอง ๑ แถบ ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่เป็นข้าราชการ ประเภททั่วไประดับอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษ และประเภท อำนวยการระดับต้น หรือเทียบเท่า ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลตำบล ผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. องค์การบริหารส่วนตำบล รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลนคร รองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เทศบาลเมือง และรองผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. เมืองพัทยา

(๓) หมวกที่มีขลิบทำด้วยแถบไหมสีเงิน ๑ แถบ ใช้กับผู้มีสิทธิสวมเครื่องแบบ อปพร. ตามข้อ ๔๑ วรรคสอง ที่มีผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) และ (๒)

(๔) หมวกที่มีขลิบทำด้วยแถบไหมสีแดง ๑ แถบ ใช้กับคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. จังหวัด และคณะกรรมการประสานงานศูนย์ อปพร. กรุงเทพมหานคร

(๕) หมวกที่มีขลิบทำด้วยแถบไหมสีดำ ๑ แถบ ใช้กับ อปพร.

ข้อ ๒ เสื้อ มี ๑ แบบ คือ เสื้อคอพับสีกาก็แขนยาวรัดข้อมือ มีคุดที่ข้อมือข้างละ ๑ คุด มีกระเปาะเย็บติดที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเปาะ เป็นกระเปาะเสื้อชนิดไม่มีแถบกลางกระเปาะ ใบปกกระเปาะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมกระเปาะและมุมปกกระเปาะเป็นรูปตัดพองาม ที่ปากกระเปาะทั้งสองข้างติดคุดข้างละ ๑ คุด สำหรับขัดใบกระเปาะ ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด มีสาบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดคุดตามแนวอกเสื้อ ๕ คุด ระยะห่างกันพอสมควร ที่ไหล่เสื้อประดับอินทหรณูสีเดียวกับเสื้อ ยาวตามความยาวของบ่า เย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตรด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุดติดกับตัวเสื้อคุดทั้งสิ้น ใช้คุดกลมแบนทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ ปกเสื้อประดับอักษร "อปพร." ทำด้วยโลหะสีทองทั้งสองด้าน โดยตัวอักษรขนานกับขอบปกเสื้อ ด้านบน ห่างประมาณ ๑.๕ เซนติเมตร และห่างขอบปกเสื้อด้านหน้าประมาณ ๒ เซนติเมตร

ให้มีป้ายชื่อทำด้วยโลหะพื้นสีดำ ขนาดกว้างไม่เกิน ๒.๕ เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๗.๕ เซนติเมตร ติดไว้ เหนือกระเปาะเสื้อด้านขวาและที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านขวาประดับเครื่องหมาย อปพร. ทำจากแผ่นผ้าปักด้วยไหมขนาดกว้าง ๖.๕ เซนติเมตรยาว ๔ เซนติเมตร ส่วนที่กึ่งกลางโคนแขนเสื้อด้านซ้ายมีแผ่นผ้าโค้งไปตามแนวตะเข็บเสื้อ พื้นสีดำเดินขอบด้วยไหมสีทอง ภายในปักชื่อศูนย์ อปพร. ที่สังกัด พร้อมทั้งชื่ออำเภอและจังหวัดที่ศูนย์นั้นตั้งอยู่ ด้วยไหมสีทองขนาดตัวอักษรสูง ๑ เซนติเมตร

สำหรับผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อ เหนือกระเปาะด้านซ้าย

ข้อ ๓ กางเกง หรือกระโปรง มี ๑ แบบ แล้วแต่กรณี คือ

(๑) ชาย ให้ใช้กางเกงแบบราชการสีทึบยาวไม่พับปลายขา

(๒) หญิง ให้ใช้กระโปรงสีทึบ ยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย ไม่มีกระเปาะ

ข้อ ๔ เข็มขัดมี ๑ แบบ คือ เข็มขัดด้ายถักสีดำขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ปลายมน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีเครื่องหมาย อปพร. ขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตรยาว ๓ เซนติเมตรอยู่ที่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ปลายเข็มขัดหุ้มด้วยโลหะสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๕ รองเท้ามี ๑ แบบ คือ รองเท้าหุ้มส้น ทำด้วยหนัง หรือวัสดุเทียมหนัง สีดำ

ข้อ ๖ ถุงเท้ามี ๑ แบบ คือ ถุงเท้าสีดำ

เครื่องหมาย อปพร.

ส่วนที่ ๑

ลักษณะของเครื่องหมายอปพร.

ข้อ ๑ เครื่องหมาย อปพร. มีรูปทรงคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้าด้านข้างยาวกว่าด้านบน โดยด้านบนเป็นด้านตัด ส่วนด้านล่างมีลักษณะโค้งมน ภายในมีรูปธงชาติไทยอยู่ด้านบน ตรงกลางมีรูปมือขวาและในอุ้งมือมีรูปวงกลม ซึ่งภายในวงกลมมีเส้นตรง ๒ เส้น ตัดกันเป็นลักษณะเครื่องหมายคุณแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน เท่ากัน โดยมี สัญลักษณ์ของไฟอยู่ในพื้นที่ส่วนบน คลื่นน้ำอยู่ส่วนล่าง ลูกกระเบิดอยู่ส่วนซ้ายและลมพายุอยู่ส่วนขวา และมีข้อชัยพฤกษ์ ๑ ข้อเป็นรูปโค้งขึ้นรองรับรูปมืออยู่ทางด้านซ้าย

ทั้งนี้รูปมือขวา และข้อชัยพฤกษ์เป็นสีน้ำเงิน รูปวงกลมในอุ้งมือมีสีพื้นเป็นสีแดง เส้นตัดแบ่งภายใน เป็นสีเหลือง สัญลักษณ์ของไฟ คลื่นน้ำลูกกระเบิดและลมพายุเป็นสีขาว ส่วนสีพื้นของเครื่องหมายเป็นสีเหลือง

ส่วนที่ ๒

ความหมายของเครื่องหมายอพพร.

ข้อ ๒ เครื่องหมาย อพพร. อธิบายความหมายได้ ดังนี้

- (๑) ธงชาติไทย หมายถึง สถาบันสูงสุดคือ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (๒) มือขวา หมายถึงการให้การป้องกัน ช่วยเหลือ และบรรเทาภัย
- (๓) คลื่นน้ำ หมายถึง อุทกภัย
- (๔) ลมพายุ หมายถึง वादภัย
- (๕) ไฟ หมายถึง อัคคีภัย
- (๖) ลูกกระเบิด หมายถึง ลูกกระเบิดนิวเคลียร์อาวุธเคมีชีวะ ภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรม
- (๗) ข้อชัยพฤษ์ หมายถึง ความสำเร็จ

ส่วนที่ ๓

ประเภทของเครื่องหมายอพพร.

ข้อ ๓ เครื่องหมาย อพพร. มี ๒ ประเภท ดังนี้

- (๑) เครื่องหมายสำหรับใช้ประกอบเครื่องแบบ อพพร. มีขนาดและวัสดุตามรายละเอียดที่กำหนดในส่วนของเครื่องแบบ
- (๒) เครื่องหมายที่ไม่ใช้ประกอบเครื่องแบบ อพพร. สำหรับมอบให้แก่ อพพร. ที่ผ่านการฝึกอบรมตามข้อ ๓๔ เป็นเข็มโลหะ มีขนาดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตรยาว ๓.๕ เซนติเมตร

ส่วนที่ ๔

การประดับเครื่องหมาย

ข้อ ๔ ให้ประดับเครื่องหมาย อพพร. ดังนี้

- (๑) เครื่องหมายสำหรับใช้ประกอบเครื่องแบบ อพพร. ตามข้อ ๓ (๑) การประดับให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนของเครื่องแบบ
- (๒) เครื่องหมายที่ไม่ใช้ประกอบเครื่องแบบ อพพร. ตามข้อ ๓ (๒) ใช้สำหรับกรณีที่ไม่ได้สวมเครื่องแบบ อพพร. โดยให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเหนือแนวกระเป่าเบ็องขวา